

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Մույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

24042

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՅԵՍՏԱԿՑԱԿԱՆ
ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
6-րդ ՊԼԵՆՈՒՄԻ
Վ Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ն Ե Ր Ը**

1931 թ. ՈԳՈՍՏՈՍ 10—13

29042

05 JAN 2010

**ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆԳՆԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒ-
ՑՈՒՄԸ ՀԱՄԱԿԱՆ 5-ՐԴ ՊԼԵՆՈՒՄԻ ՎՈՐԱԾՈՒՄՆԵՐԻ
ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԿԱԴԱՎՈՒԹՅԱՐ**

(ՀԱՄԻ Ի 6-րդ պլենումի բանաձևիլը ընկ. Խոջամիրյանի զեկուցման
առթիվ)

Լսելով ընկ. ԽՈՋԱՄԻՐՅԱՆ-ի զեկուցումը ՀԱՄԿԽ-ի 5-րդ
պլենումի վորոշումների նշանաբանով Հայաստանի արհմիու-
թյունների փոքրացման և աշխատանքների վերակառուցման մա-
սին, պլենումն արձանագրում է, վոր Համկոմկուսի 16-րդ համա-
գումարից հետո Հայաստանի արհկազմակերպությունների կողմից
ձեռք են բերված վորոշակի նվաճումները «յերեսներս դեպի ար-
տադրություն» լոզունգի կիրառման և արդժիքնալանների կատար-
ման ուղղությամբ: Արհմիությունները, վերակառուցելով իրենց
աշխատանքները կարողացել են գլխավորել բանվորական մաս-
նաների ակտիվությունը, կազմակերպելով նրանց ժողովրդական
տնտեսության զարգացման կոնկրետ խնդիրների շուրջը: Հատկա-
պես 5-րդ պլենումի վորոշումների կիրառման ուղղությամբ, վո-
րոնք անհրաժեշտ ետապն են պրոֆաշխապտանքի հետեվորական
վերակառուցման համար: Ծավալվել ու ամրացվել են սոցմրցումն
ու հարվածախությունը, աճել, կոնկրետացել և բովանդակալից
են դարձել կնքված սոցմրցման պայմանագրերը: միությունների
փոքրացման հետևանքով արհկազմակերպությունների աշխա-
տանքները ավելի կոնկրետացել և մոտեցել են արտադրական
նախնական միավորներին: ուժեղացել են շրջապրոֆխորհուրդների
աշխատանքները, և արհմիութենական միջին ողակների լուծարքի
հիման վրա ղեկավար պրոֆ-ապարատը մոտիկացել է ստորին
ողակներին և այլն:

Դրա հետ զուգնթացաբար ՀԱՄԽ-ի 6-րդ պլենումը նշում է,
վոր արհմիությունների փոքրացման և նրանց աշխատանքների
արմատական վերակառուցման գործում տեղի ունեն մի շարք թե-
րություններ, այն է՝

1. Առայժմ հիմնովին չեն ամրացված փոքրացման յենթարկ-
ված արհմիութենական միավորները վերից վար:

ՊԵՏՐՈՍԻ ՏՊԱՐԱՆ
ԳԼԱՎԼ. 6806 (Բ)
ՊԵՏ. 4691 ՏԻՐ. 1000

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0196690

2. Դեռ մի շարք արձմութենական ողակներում ֆորմալ կերպով է արտահայտվել արձմութենական վերակառուցման աշխատանքը և չի համապատասխանում ժողովրդական տնտեսության պարզացման արագ տեմպերին. դեռ հիմնովին չեն կիրառվում ու գլխավորում աշխատանքի սոցիալիստական նոր ձևերն ու մեթոդները պրոֆիպոմակերպությունների գործնական աշխատանքներում:

3. Վոչ բավարար կերպով է մասսայականացվել ու վերամշակված յենթարկել ՀԱՄԿՈ-ի 5-րդ պլենումի վորոշումները արձմութենական լայն մասսաներում և այդպիսին արհկազմակերպության բոլոր ողակների առարկա աշխատանքների հիմքը չի հանդիսացել:

4. Դեռ մի շարք արձմութենական ողակների կողմից հարկ յեղած դեկավարումն ու գլխավորումը բացակայում է հանդեպ աշխատավորական մասսայի արատորե աճող ակտիվության ու վոգեվորության և հարվածային շարժման, դեռ աշխատանքի ծանրության կենտրոնը չի փոխադրված արտադրական ստորին միավորները, բրիգադը, ցելը, հանքը, հերթը, արտադրական խմբակը և այլն. չեն ոգտագործված բոլոր հնարավորությունները 5-ամյա պլանի կատարման և գերակատարման բնագավառում, դեռ բոլոր ողակներում չեն վերակառուցվել արտադրական խորհրդակցությունները և հարկ յեղած: Հալով արձմութենական ակտիվը, հարվածային առաջավոր բանվորները չեն ներգրավվել արձմութենական գործնական աշխատանքներում կամավոր պրոֆաշխատանքի սկզբունքով:

5. Ձնայած վերջին շրջանում պրոֆատորին և շրջանային աշխատանքներին ամրացված են ավելի ձեռնաս աշխատողներ, այնուամենայնիվ նրանց սխտեմատիկ փոփոխության յենթարկվելը մյուս կազմակերպությունների կողմից դեռ վերջնականապես չի ապահովել Շրջպրոֆխորհուրդների հիմնովին վերակառուցումը:

6. Միազամայն թույլ է արհկազմակերպությունների վորոշումներն իր ժամանակին կատարելու հսկողությունը և նրա նը կատմամբ պատասխանատվության զգացմունքը:

7. Դեռ անբավարար կերպով է արտահայտվում Անդրկովկասյան Յերկրային վարչությունների կենդանի դեկավարությունը հանդեպ նոր կազմակերպված միութենական միավորների:

Յերկրավ վերոհիշյալից, ՀԱՄԿՈ-ի 6-րդ պլենումն առաջարկում է արձմութենական բոլոր ողակներին՝

1. Յուրաքանչյուր կենտրոնական վարչության կողմից վերա-

նայել ավյալ միության ստորին ցանցի կառուցվածքը, ամրացնել այդ միավորների վերակառուցման աշխատանքը, վորի համար առաջարկել բոլոր կենսավարչություններին առանձին շրջաններին ամրացնելու համապատասխան թվով պրոֆ պատասխանատու աշխատողների:

2. Հանձնարարել ՀԱՄԿՈ-ի նախագահությունը մոտ ապագայում կազմակերպելու ինչպես Յերևանում, նույնպես և մի քանի քաղաքներում պրոֆակտիվի ու կամավոր հրահանգիչների կարձատե նպատակային կուրսեր. անբավարար համարելով կամավոր հրահանգիչների ոգտագործումը պրոֆգործնական աշխատանքներում, առաջարկել արձմութենական բոլոր ողակներին անհապաղ գործնականում կիրառելու ՀԱՄԿՈ-ի նախագահության կողմից առաջադրված այն միջոցառումները, վորոնք վերաբերում են կամավոր պրոֆհրահանգիչների ավելի կանոնավոր ու սխտեմատիկ ոգտագործման:

3. Արձանագրելով ժողտնտեսության բնագավառներում նոր աշխատանքի անցնող աշխատավորական մասսայում տարվող կուլտ-դաստիարակչական աշխատանքի և նրանց միության շարքերն ընդունելու ինդրի միանգամայն անբավարար դրությունը, առաջարկել բոլոր ողակներին վերից վար կանոնավորելու կուլտ դաստիարակչական աշխատանքը աշխատավորական նոր կադրերի շրջանում և առանց վորեև ձգձգումների միության շարքերն ընդունելու հիշյալներին:

4. Մինչև սեպտեմբերի 1-ը բոլոր կենսավարչություններում կազմակերպել արտադրական սեկցիաներ և ՀԱՄԿՈ-ի վերջին վորոշման հիման վրա ճշտել ստորին միավորների կառուցվածքը (արտ. խորհրդակցություն, ցելիկոմ, հերթիկոմ, արտ. խմբակի կազմակերպիչ և այլն):

5. Հանձնարարել ՀԱՄԿՈ-ի նախագահությունը և շրջպրոֆխորհուրդներին շարունակելու կենտրոնական վարչություններ չունեցող միավորներին կենդանի դեկավարություն ցույց տալու ուղղությունը վերցրած դիծը, ևլ ավելի կոնկրետացնելով և ուժեղացնելով այդպիսին, ինչպես նաև հարց բարձրացնել Անդր. արձմիրոհի առաջ համապատասխան ցուցմունք տալու այդ ուղղությամբ Անդր. յերկրային վարչություններին:

6. Ձնայած Հայկենտկոմի և Անդրյերկոմի վորոշումներին ու ՀԱՄԿՈ-ի նախագահության ձեռք առած միջոցներին, այնուամենայնիվ շարունակվում է շրջպրոֆխորհուրդների աշխատողների սխտեմատիկ ու յերկարատե մօթիլիզացիան տեղական կազմա-

կերպությունները կողմից, վորը խոշոր չափով ազդում է պրոֆ-
աշխատանքների նորմալ ընթացքի վրա:

Հանձնարարել ՀԱՄԽ-ի նախագահությանը նորից այս խըն-
դերը փոխադրելու կենտրոնական կոմիտե, խնդրելով վերջին ան-
գամ հրահանգելու չրջանային կուսկազմակերպություններին
վերջ տալու այդ յերևույթին և մոբիլիզացիաներ կատարելու այն
հաշվով, վորպեսզի այդպիսին ընթանա ի հաշիվ պրոֆաշխա-
տանքներին ինքնահոսի մատնելուն:

7. Հավանություն տալ ՀԱՄԽ-ի նախագահության վորոշմանը
պրոֆաշխատողների կազերի վերանայման վերաբերյալ, կուրս
վերցնելով պրոֆաշխատանքներում առաջ քաշելու թաքմ ու ձեռ-
նհաս կազերի. սրա հետ միասին հանձնարարել ՀԱՄԽ-ի նա-
խագահությանը խստիվ հետեւելու, վորպեսզի կենտրոնական
վարչություններն առանց ՀԱՄԽ-ի համաձայնության չըջանա-
յին աշխատողներին չփոխադրեն կենտրոնում աշխատելու. ինչ-
պես նաև համապատասխան միջոցառումներ ձեռնարկել նոր
պրոֆ կազեր պատրաստելու ուղղությամբ:

3. Պլենումն արձանագրելով միասնական պրոֆբյուրջելի դրա-
կան խոշոր արդյունքերը, միաժամանակ նշում է արհկազմա-
կերպությունների աշխատանքներում դեռ տիրող անթույլատրելի
դրությունը (անդամավճարները ժամանակին չդանձելը, հատ-
կացումներն իր ժամանակին համապատասխան վերադառ մարմին-
ներին չփոխադրելը, վերստուգումների բացակայումը և այլն) և
առաջարկում է բոլոր կազմակերպություններին վերջ տալու այդ
դրությանը և անհապաղ կատարելու ՀԱՄԽ-ի 5-րդ պլենումի
վորոշումը ֆինանսական ռեֆորմի մասին:

5. Արձանագրել, վոր մամուլը չի դրադվել պրոֆաշխատանք-
ների վերակառուցման խնդիրների պարզաբանմամբ. հանձնարա-
րել ՀԱՄԽ-ի նախագահությանը համապատասխան օրգանների
առաջ հարց հարուցել պրոֆաշխատանքների վերակառուցման
հերթական հիմնական խնդիրները սիստեմատիկաբար մամու-
լում պարզաբանելու ուղղությամբ:

10. Պլենումը մատնանշում է, վոր կոոպերատիվ աշխատանք-
ների վերակառուցման գործում արհկազմակերպությունների կող-
մից տարվել է անբավարար աշխատանք և առաջարկում է բոլոր
կենտվարչություններին վճռական շրջադարձ առաջ բերելու ի-
րենց աշխատանքներում կոոպ աշխատանքների վերակառուցման
ուղղությամբ, այդպիսին հիմնական միջոցներից մեկը դարձնելով

ժողովրդական տնտեսության դարգացման 5-ամյա պլանների կա-
ռարման գործում:

11. Առաջարկել ՀԱՄԽ-ի կազմակերպչական սեկտորին ՀԱՄ
ԿԽ-ի կողմից վերջին անգամ հաստատված պրոֆկուրսերի հիման
վրա կարճ ժամանակամիջոցում կարգավորելու սահմանավորման
խնդիրները:

12. Արձանագրելով ՀԱՄԽ-ի և կենտվարչությունների կեն-
դանի ղեկավարության անբավարար լինելը շրջապրոֆխորհուրդների
հանդեպ, հանձնարարել ՀԱՄԽ-ի նախագահությանը և առանձին
կենտվարչություններին յուրաքանչյուր չրջանային արհկազմա-
կերպությանն ամրացնելու հատուկ պատասխանատու աշխատող-
ներ այն հաշվով, վոր նրանք յուրաքանչյուր յեռամսյակում առ-
նվազն 20 օր լինեն տեղերում գործնական օժանդակություն ցույց
տալու նպատակով շրջապրոֆիավորներին:

13. Առաջարկել բոլոր պրոֆոդակներին սահմանելու վորո-
շումների կատարման խիստ պատասխանատվություն և հսկողու-
թյուն, առանձնացնելով այդ նպատակով հատուկ պատասխանա-
տու անձնավորությունների:

ՅԵՐՐՈՂ ՅԱՐԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ ԱՐԴՅՈՒՆՊԼԱՆ-ՆԵՐԻ ԿԱՅԱՐՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

(ՀԱՄԻՆ-Ի 6-րդ պլենումի բանաձևի ժողգնխորհի, Մասնագիտացիկ յեկ ՀԱՄԻՆ-ի առաջադրանքի ղեկավարների առթիվ)

Ընդգծելով 1931 թ. 1-ին կիսամյակի արտադրանքի 31 տոկոսի աճումը համեմատած 30 թ. 1-ին կիսամյակի հետ, վերոհիշյալումներ արտադրականության բարձրացման, սարքավորման ուղտադործման և այլ առարկաներում, այնուամենայնիվ ՀԱՄԻՆ-ի Պլենումը արձանագրում է, վեր աղ. նվաճումները միանգամայն անբավարար են համեմատած այն խնդիրների հետ, վերոհիշյալում են 3-րդ վճռական տարվա առաջ: Պլենումն արձանագրում է, վեր 1-ին կիսամյակի 30-200-000 ռ. արտադրանք տալու փոխարեն Հայաստանի ժողովրդական տնտեսությունը տվել է 24 միլ. 700-000 ռ. արտադրանք, կամ կիսամյակի պլանը կատարել է 81,8 տոկոսով. այսպիսով արդյունաբերական ձեռնարկները մեր յերկրին 5 և կես միլ. ուղարկել արտադրանք պահպան են տվել: Աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման պլանը կատարվել է 88 տոկոսով, այսինքն՝ մի բանվոր 498 ռ. 80 կ. արտադրանքի փոխարեն փաստորեն տվել է 639 ռ. 10 կ. արտադրանք ինքնարժեքը 15,7 տոկ. իջեցնելու փոխարեն ձեռնարկությունների կան, վերոհիշյալում են 2,6 տոկոսով, իսկ կան ձեռնարկություններ, վերոհիշյալում վոչ միայն ինքնարժեքը չեն իջեցրել, այլ ընդհանրապես բարձրացրել են (Լեռնիարդ, Կաշվարդ և այլն):

Հատկապես ընդգծել Լեռնիարդի պլանի անբավարար կատարում (96,4 տոկ.), կարբիտ 84 տոկ., պղինձ 56,8 տոկ.:

Արձանագրել, վեր արդյունաբերությունը բոլոր հնարավոր միջոցներն ունի պլանները կատարելու և ղեկավարելու համար, վերին ապացույց կարող են հանդիսանալ ձեռքբերվածների վերացման միամյակի աշխատանքները: Հարվածային միամյակում (հունիս) արտադրությունը համեմատած մայիսի հետ աճել է 21,6 տոկոսով, արտադրողականությունը բարձրացել է 17 տոկոսով:

Պլանների թերակատարման հիմնական պատճառները հանդիսանում են հետևյալները՝

ա) Հատուկ յեռանկալում ձեռք բերված նվաճումները հետա առաջացավ հանդուստացուցիչ տրամադրություն աղմինիտարառել, տեխնիկական ու պրոֆաշխատակիցների մեջ, տնտեսական ու պրոֆիկադմակերպությունները չկարողացան թերակատարման առաջին իսկ օրերին մոբիլիզացիայի յենթարկել վոյջ մասանների ուչադրությունը պլանների թերակատարման դեմ պայքար կադմակերպելու համար:

բ) Արդյունաբերություն ղեկավարման սոսպարիզում հայտնաբերվեց ուղորտունիստական ինքնահոս դիմադրություն. կատարածի տակ առնելով պլանների ուսալ լինելը, վոբ և ժամանակին հակահարված տրվեց կենտրոնի կողմից (Ալլահվերդի, Լեռնիարդի առանձին ողակներ):

Միջև այժմ վերջնականապես չեն վերակառուցվել աղմինիտարառել ու պրոֆիկադմակերպությունները աշխատանքները, վոբ տեղերում աղմինիտարառել աղարատը դուրի և սոցիալիստական վերելքի տեմպի համապատասխան ճկունությունից. վոբ տեղերում պրոֆաշխատանքները դեռևս վերակառուցվել են ձեռնարկներ:

գ) Արձանագրելով, վոբ 3-րդ վճռական տարվա պլանները կադմված են միանգամայն ուսալ, ամենասնողդ պայքարը մղել ուղորտունիստական տրամադրություններ և պրակտիկայի դեմ, վճռական խնդիր դնել 2-րդ կիսամյակում ապահովել պլանների կատարումն ու ղեկավարումը, ղեկավարումն միջոցով ապահովել 1-ին կիսամյակի 5 և կես միլ. ձեռքբերվածքի վերացումը, 3-րդ յեռանկալը հայտարարելով հարվածային, ապահովելով բանվորական լայն մասսայի վորջումների կենսադործումը, Հայաստանի խորհրդայինացման 11-րդ տարեդարձին՝ Նոյեմբերի 29-ին աղարտելով 3-րդ վճռական տարվա պլանների կատարումը:

դ) Պլանների կատարումն ու ղեկավարումն ապահովելու համար հիմնականորեն վերակառուցել աշխատանքները, ապահովել յեռանկյունու դործնական մասնակցությունը ցեխերի, աղբերատների պլանների կատարման դործում, աշխատանքները վերակառուցելով ընկ. Ստալինի տնտեսավարների խորհրդակցությունում տված առաջարկությունների հիման վրա:

1. Պլենումն արձանագրելով ժողտնախորհի միանգամայն անբավարար հսկողությունն ու ղեկավարությունը Փեդերատիվ ու միութենական նշանակություն ունեցող ձեռնարկությունների յեռանկալում, ինչպես նաև առանձին ղեկատեսչությունների միանգամայն անբավարար ղեկավարությունը, հանձնարարում է՝

ա) Ժողանախորհին՝ ուժեղացնել իր հսկողությունն ու ղեկավարությունը Ֆեդերատիվ-միութենական նշանակություն ունեցող ձեռնարկությունների վրա, վրոյվ Հայաստանի արդյունաբերության հիմնական ճյուղերն են կազմում (Պղինձ, Արթիկ տուֆ, Տեքստիլ և այլն)։

բ) Պլենումն անհրաժեշտ է դառնում ՀԱՄԽ-ի միջոցով միութենական ու ֆեդերատիվ նշանակություն ունեցող ձեռնարկությունների ղեկավարման ու հսկողության խնդիրները, ինչպես նաև Հայաստանի Ժողանախորհին, Անդրժողանախորհին ու առանձին տրեստների փոխհարաբերության խնդիրը տեղափոխել Անդր-պրոֆխորհուրդ, պարզելու հանրապետական Ժողանախորհների մասնակցության ու ղեկավարության միջոցները միութենական ու ֆեդերատիվ նշանակություն ունեցող ձեռնարկությունների ղեկավարման գործում։ Միաժամանակ արձանագրել Անդրկովկասյան ձեռնարկների միանգամայն անբավարար ղեկավարությունն ու հսկողությունը։

գ) Հանձնարարել Մատոցկոմատին կտրուկ միջոցներ ձեռք առնել ուժեղացնելու հսկողությունն ու կոնկրետ ղեկավարությունը իրեն յենթակա առանձին ձեռնարկությունների նկատմամբ։

դ) Հանձնարարել իրեն յենթակա արտադրական ձեռնարկությունների նկատմամբ ուժեղացնել անմիջական ղեկավարությունը։

2. Արձանագրելով պղնձի խոշոր նշանակությունը մեր սոց-չինարարության ու ինդուստրացման համար, ինչպես նաև այն, վոր տնտեսական մարմիններն ու պրոֆկազմակերպությունները վճռական միջոցներ ձեռք չեն առել ապահովելու Անդրբերկոմի վորչումը 6000 տոնն պղնձի արտադրման մասին, հանձնարարել Անդրպղինձկոմբինատին և Ալլաշվերդու ու Ղափանի չՔլ-պրոֆխորհրդներին ձեռք առնել ամենակտրուկ միջոցները, մորելիզացիայի յենթարկել վորջ մասսաների ուղարկությունը, վերակառուցել աշխատանքները, ծավալել հետախուզական աշխատանքները, արագացնել բնակարանային շինարարությունը և այս բոլորի միջոցով ապահովել 6000 տոնն պղնձի արտադրությունը։

3. Պլանների կատարման ու գերակատարման հիմնական նախապայմաններից մեկը համարելով տեխնիկային տիրապետելու խնդիրը, հանձնարարել ՀԱՄԽ-ի մասսաներին և ԶՏԲ-ին Ժողանախորհին ու Մատոցկոմատի հետ միասին մշակել բարձր,

միջին և ստորին պերսոնալի համար տեխնիկական լաբակներ կազմակերպելու կոնկրետ պլան, յենեկով տվյալ արտադրության բնույթից։ Խճշակներում 1-ին հերթին ներդրավել հարվածային բանվորներին։ Միաժամանակ միջոցներ ձեռք առնել ամրացնելու գոյություն ունեցող լաբակները աշխատանքները։

4. Պլանի կատարման ու գերակատարման հիմնական նախապայմաններից մեկը համարելով բանուժի պլանային մատակարարումը, մասնավորապես շինարարության համար, ՀԱՄԽ-ի պլենումը դառնում է անհրաժեշտ։

ա) Հանձնարարել Աշխոդկոմատին, Պետպլանին և ՀԱՄԽ-ի կազմերի սեկտորին ամենակարճ ժամանակամիջոցում անցնել բանուժի հաշվառման, ըստ առանձին շրջանների ու դյուղերի կազմել բանուժի բալանսը, առաջին խնդիրը համարելով բանուժի արկայնակի հայտնաբերումը. միաժամանակ արձանագրել, վոր մինչ այժմ բանուժի վերբուկայի խնդրում Աշխոդկոմատի տնտեսաբայ հսկողությունը յեղել է անբավարար։

բ) Հանձնարարել Աշխոդկոմատին բանուժի բալանս կազմելու հետ միասին կատարել շրջանների վերաբաշխում ըստ առանձին գերատեսչությունների, յենեկով տվյալ գերատեսչություն բանուժի պահանջից։ Միաժամանակ ապահովել ամենորյա հսկողությունը բանուժի վերբուկայի հաջող անցկացնելու համար։

գ) Հանձնարարել շրջապրոֆխորհուրդներին ապահովել գործնական մասնակցությունը շրջաններում բանուժի վերբուկայի անցկացնելու խնդրում։ Միաժամանակ միջոցներ ձեռք առնել ապահովելու կառավարության վերջին գեկրետի (Արտագնացների մատին) մասսայականացումը կոլտնտեսություններում ու դյուղապետության մեջ։

դ) Հանձնարարել շրջապրոֆխորհուրդներին, կոլտնտեսատրոնին և ՀԱՄԽ-ի կազմերի սեկտորին հաշվի առնել յուրաքանչյուր կոլեկտիվում բանուժի ոգտադրոման խնդիրը, մաքսիմալ չափով ոգտադրեկով կանանց ուժը կոլտնտեսությունում, տղամաքառ ուժը արդյունաբերության ու շինարարության տրամադրելու նպատակով։

յե) Հանձնարարել կոլտնտեսատրոնին մեքենամատակարարման ժամանակ 1-ին հերթին մատակարարել այն կոլտնտեսություններին, վորոնք պլանավորված ձեկով բանուժ են տրամադրել արդյունաբերությանն ու շինարարությանը։

զ) Հանձնարարել կոլտնտեսատրոնին յուրաքանչյուր կոլտնտեսատրոնին

պլանը կազմելու ժամանակ հաշվի առնել ազատ բանվորական ուժը:

ե) Հանձնարարել տնտեսաբաններին ապահովել կոլտոշների հետ կնքվելիք պայմանագրերը, միջոցներ ձեռք առնել պլանային ված ձեռքով արդյունաբերությունը և շինարարությունը ապահովելու բանուժով:

5. Արձանագրել, վոր բանուժի հոսունություն գլխավոր պատճառներից մեկը հանդիսանում է աշխատավարձի ու գործարքային աշխատանքի սխալ դասավորումը, աշխատավարձի հավասարեցման քաղաքականության տեղեկացները և այլն, վորի համար պլենումը հանձնարարում է՝

ա) Բոլոր 4. վարչություններին, ՀԱՄԽ-ի արտադրանային սեկտորին ու տնտ. որդաններին արագացնել տարիքի տեղեկատվությունը վերանայման աշխատանքները, այն հաշվով, վոր մինչև ուղտատի 15-ը հիմնականում ավարտվեն աշխատանքները, միաժամանակ արձանագրել, վոր մինչ այժմ Մատոդկոմատին և Ժողկոմխորհի կողմից վերցված տեղալը յերբեք չի ապահովում նախատեսված ժամանակին աշխատանքներն ավարտելը:

բ) Տարիքի տեղեկատվությունը վերանայման աշխատանքներին ավազովել հարվածային բանվորների և մասնագետների մասնակցություն, ապա յուրաքանչյուր աշխատանքի ճիշտ բնութագրերը, ապահովել վորակյալ ու անվորակ բանվորների աշխատավարձի պզալի տարբերությունը:

գ) Հանձնարարել արտադրանային սեկտորին 20-որդա ընթացքում տնտ. որդաններին հետ միասին միջոցներ ձեռք առնել արտադրական բանվորների հիմնական մասին անցկացնելու գործարքային աշխատանքի, ապահովելով կենտկոմի 4-րդ պլենումի վորոշումը մինչև սեպտեմբ. 1-ը հիմնական բանվորների 80 տոկոսը գործարքային աշխատանքի անցկացնելու մասին, միաժամանակ արագացնել նորմաների մշակման աշխատանքները:

դ) Հանձնարարել արտադրանային սեկտորին մեկ ամսվա ընթացքում տնտ. որդանների հետ միասին հաշվի առնել մինչ այժմ գոյություն ունեցող աշխատավարձի հավասարեցման քաղաքականությունը և միջոցներ ձեռք առնել վերացնելու այդպիսին, ստեղծելով շահադրդուչ պայմաններ բանվորների համար ապելի բարձր վորակի անցնելու:

յ) Հանձնարարել Ժողտնտխորհին և Մատոդկոմատին բոլոր ձեռնարկություններում (Ֆեդերատիվ-միութենական ու տեղական նշանակություն ունեցող) ուժեղացնել տարիքի ներքա-

վորման աշխատանքները, իսկ այնտեղ, վորտեղ գոյություն չունի կազմակերպել այդպիսին, ժամկետ ընդունելով մեկ ամիս:

զ) Հանձնարարել Ժողտնտխորհին արագացնել կենտկոմի պլենումի վորոշման ու ՀԱՄԽ-ի նախագահության հանիտ ամսվա վորոշման կենսագործումը նարմիրովչիկների կուրսեր կազմակերպելու համար: Միաժամանակ հանձնարարել կազմել սեկտորին ու կենտվարչություններին կուրսերն ապահովել հարվածային գրագետ բանվորներով:

ը) Աշխատավարձի պրոգրեսիվ պրեմիալ անհատական սխառնմին անցնելու առաքարիզում մինչև այժմ տնտեսավարների ու պրոֆմիտությունների կողմից կուրուկ միջոցներ ձեռք չեն առնվել: Նման դրությունը համարելով միանգամայն անթույլատրելի թերադնահատում պրոգրեսիվ պրեմիալ ձեռքի նկատմամբ, հանձնարարել արտադրանային սեկտորին այդ սխառնմը 1-ին հերթին անցկացնել ՏԼքստիլում, Ալահվերդում, վալտամշակման և կարի գործարաններում. առաջարկել հիշյալ գործարկումների տնտեսավարներին և պրոֆկազմակերպություններին ձեռք առնել կարուկ միջոցներ ողոստոս ամսվա ընթացքում հիշյալ վորոշումը կենսագործելու համար: Միաժամանակ արձանագրել, վոր Ժողտնտխորհն ալա ուղղությամբ մինչև այժմ միջոցներ ձեռք չի առնել:

թ) Հանձնարարել Աշխտոդկոմատին արագացնելու պետչա-վալորման աշխատանքների ավարտումը. միաժամանակ հանձնարարել կենտվարչություններին և չրպրոֆխորհուրդներին տանել նախադատարաստական աշխատանք պետչալավորումն անցկացնելու համար, պատրաստել պահանջված նյութերը համապատասխան տնտրողանների մասնակցությամբ:

ժ) Արձանագրել, վոր բանվոր ծառայողների ինքնամարացումը գործարաններին ու հիմնարկներին ընթանում է դանդաղ: Հանձնարարել կենտվարչություններին և մասսայական սեկտորին ձեռք առնել համադատասխան միջոցներ ապահովելու բանվոր-ծառայողների և ճՏ աշխատավորների ինքնամարացումը հիմնարկ ձեռնարկություններում:

6. Արձանագրել, վոր բանուժի հոսունության դեմ կռվելու համար խոչոր նշանակություն ունի բանատակարարման ու բրնակարանային նպատավոր պայմաններ ստեղծելը, վորի համար՝

ա) Հանձնարարել տնտ. մարմիններին, Բնակչինկոսպին և Հայկետալին ձեռք առնել համապատասխան միջոցներ 31 Թ. Բնակչինարարության պլանների կատարումն ապահովելու համար:

բ) Հանձնարարել Ժողատնտեսություն և Մատոցողկոմատին 32 թվերահսկիչ թվերով նախատեսել հատուկ դոմար բնակարանային ու կենցաղային հիմնարկների շինարարության համար, միաժամանակ միջոցներ ձեռք առնել բնակարանային կոոպերատիվի մեջ ներգրավել բանվոր-ծառայողներին, ինժեներ-տեխնիկական աշխատողներին:

դ) Հանձնարարել սոցիալական սեկտորին 20 որվա ընթացքում պարզել բնակ-շինարարության ֆոնդերի ոգտագործման դրույթունը, միջոցներ ձեռք առնել նախատեսված ֆոնդն իր նպատակին ծառայեցնելու համար:

7. Պլենումն արձանագրում է, վոր մինչև այժմ տնտ. մարմինների ու պրոֆկադմակերպության լիցենզիայի կողմից պահանջված աշխատանքը չի տարվել արտադրության աշխատանքի ճիշտ կադմակերպման համար, վորի համար՝

ա) Հանձնարարել արտադրանային սեկտորին այն գործարաններում, վորտեղ 7-ժամյա բանվորական որը և 3 հերթի աշխատանք է, անընդհատի հետևանքով առաջացած շրջիկ խմբերը լիկվիդացիայի յենթարկելու, սարքավորումը ռացիոնալ ոգտագործելու, մեքենաների լրիվ բեռնավորումը ապահովելու համար կազմակերպել համապատասխան տնտրողանների սոցբրիդացիային ձեւի աշխատանք, յենելով միութենական գործարանների փորձից, առաջին հերթին աշխատանք սկսել Տեքստիլում, վորի համար հանձնարարել տեքստիլի վարչությունն ու գործարանին այս ուղղությամբ տանել նախապատրաստական աշխատանք:

բ) Հաշվի առնելով այն, վոր անցյալներում մի շարք ձեռնարկություններ անցել են անընդհատ շաբաթի առանց հաշվի առնելու թե տվյալ ձեռնարկությունում անընդհատ ինչ տնտեսական եֆեկտ կարող է տալ, առանց հաշվի առնելու բանվորական վաճառքի ուժի, հում նյութի և սարքավորման խնդրը, հանձնարարել ՀԱՄԽ-ին, Աշխոդկոմատին և Ժողատնտեսության անընդհատի անցած ձեռնարկություններում անցկացնել ստուգում և այն ձեռնարկություններում, վորտեղ հետադրությունից հետո կարգավիճակը անընդհատ շաբաթը առանձին տնտեսական եֆեկտ չի տալիս և այդ կհիմնավորվի, նման ձեռնարկություններում՝ միայն թույլ տալ անցնելու ընդհատ շաբաթի, խիստ պայքար մղելով ինքնահոսի ձեւով ընդհատ շաբաթի անցնելու դեմ: Միաժամանակ հանձնարարել տնտրողաններին, Աշխոդկոմատին ու կենտվարչություններին հետադադում անընդհատ անցնող ձեռնարկու-

թյաններում նախ քան անընդհատի անցնելը տանել նախապատրաստական աշխատանք, պարզել բոլոր պայմանները, վորից հետո միայն թույլ տալ անընդհատի անցնել:

8. Արձանագրելով սոցմրցման ու հարվածայնության առաջարկում ձեռք բերված նվաճումները, աշխատանքի գտնել դեռևս անբավարար. մասնավորապես սոցմրցման պայմանագրերի կոնկրետացման, տնտեսական եֆեկտի հաշվառման գործը գտնվում է միանգամայն անբավարար վիճակում. հանձնարարել ՀԱՄԽ-ին, Ժողատնտեսության և Մատոցողկոմատին՝

ա) Մինչև սեպտեմբերի 1-ը բոլոր գործարաններում կանոնադրել սոցմրցման հաշվառման գործը, վերջնական ամփոփումը կենտրոնացնելով ՀԱՄԽ-ում:

բ) Մինչև սեպտեմբերի 1-ը կանոնավորել սոցմրցման և հարվածայնության տնտեսական եֆեկտի հաշվառումը:

դ) Ծավալել հարվածային բրիգադների կադմակերպումն ու պայմանագրերի կոնկրետացման աշխատանքը:

զ) Ուժեղացնել ընկերական-արտադրական դատարանների աշխատանքները, պայքարելով կեղծ հարվածայինների դեմ:

յե) Արտադրական կոմունաներում ու կոլեկտիվներում գոյություն ունեցող աշխատավարձի համապարեցման քաղաքականությունը (մանրամասնի մանողների և սյոմչիկների աշխատավարձի համապարեցման քաղաքականություն) գտնել «ձախ» պրակտիկայի արդյունք. հանձնարարել կենտրոնաֆիլոսոֆի նաև տեքստիլի գործարկումին կոմունաներում ու կոլեկտիվներում աշխատանքները վերակառուցել, կազմել տնտեսական հաշվառում, վարձատրությունը կատարելով ըստ վաճառքի, միաժամանակ փորձի փոխանակման նպատակով կազմել կենտրոնական գործարանների հետ:

9. Արձանագրել, վոր տնտ. հաշվարկը, մասնավորապես ցեխերում և շրիգաղներում ընթանում է միանգամայն անբավարար. անհաշվարկի անցած ցեխերում չի կատարվում առանձին հաշվառում. վորոշ տեղերում ցեխային տնտհաշվարկը անց և կացված ձևերով (կոնսերվ, մետաքս, Արթիկ-տոֆ և այլն): Մի շարք գործարաններում այդ ուղղությամբ անգամ նախադրատրաստական աշխատանքներ չեն տարվում, յեռանկյունին համապատասխան միջոցներ ձեռք չի առնել: Նման վերաբերմունքը համարելով միանգամայն ուղիղունիստական թերազնահատում տնտ. հաշվարկի նկատմամբ, համապատասխան կազմակերպություններին միջոցով ձեռք առնել հետևյալ միջոցները.

ա) Ոգոստոս-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում խոշոր ձեռնարկաբեկություններում անցկացնել տնտ. հաշվարկի պայմանագրերի ստորագրում, նպատակ ունենալով պարզել պայմանագրերի վերաբերյալ և պարտավորությունների կատարման աստիճանը:

բ) Հաշվապահական աշխատանքները միանգամայն հետ են մնում, վորի հետևանքով ցեխային և բրիգադային տնտ. հաշվարկի անցնելը ձգձգվում է: Հանձնարարել ՀԱՄՍ-ի և տնտ. որդաններին ձեռք առնել կտրուկ միջոցներ այն հաշվով, վոր բոլոր ցեխերում մինչև սեպտեմբեր 1-ը տնտ. հաշվարկի անցումը ապահովվի:

գ) Միանգամայն անբավարար մասնակցություն են ցույց տվել գործարկում-տեղիումները բրիգադային և ցեխային տնտ. հաշվարկի աշխատանքներին, հանձնարարել գործարկումներին ձեռք առնել ամենակտրուկ միջոցներ նախատեսված ժամկետին աշխատանքներն ավարտելու համար:

10. Պրանի կատարման ու գերակատարման համար խոշոր ձեռնարկություն ունի բանուծի ռացիոնալ ոգտագործումը և ցեխային աշխատանքի ճիշտ դասավորումը: Հանձնարարել ՀԱՄՍ-ին ու տնտ. որդաններին՝

ա) Բանուծի ռացիոնալ ոգտագործման, մեքենաների լրիվ բեռնավորման արտադրություն բարձրացման համար խոշոր նըշանակություն ունի ռացիոնալ աշխատանքի կազմակերպումը: Հիմնական արտադրական ճյուղերում ռացիոնալ աշխատանքի անցնելու ուղղությամբ դեռևս անբավարար աշխատանք է կատարում: Վորոշ քայլեր արվել են տեքստիլում, բայց գործը դանդաղ է ընթանում: Հանձնարարել տեքստիլի վարչությունն ու գործարկման արագացնել ֆունկցիոնալ աշխատանքի կազմակերպումը, վորից հետո Տեքստիլի վործը փոխադրել մյուս գործարանները: Միաժամանակ մյուս գործարաններում այս ուղղությամբ առանձին նախապատրաստական աշխատանք:

բ) Հանձնարարել տնտրողաններին ապահովել տեխնիկական հանգրվան 2-րդ և 3-րդ հերթերի նկատմամբ, միաժամանակ կատարել բանուծի ճիշտ բաշխում ըստ առանձին հերթերի, ապահովել արտադրողական մասնակցությունը այս աշխատանքներում:

գ) Մինչև այժմ պահանջված ուղղությունը չի դառնում արտադրական-վորակական ցուցանիշների վրա: Հանձնարարել տնտրողաններին գործարաններում ուժեղացնել տեխնիկական հանգրվաններ: Միաժամանակ գործարկումների միջոցով ուժեղացնել

նեկ պլան-ապերատիվ խմբակների պայքարը վորակական ցուցանիշների կատարման համար:

դ) Հանձնարարել տնտրողաններին մինչև սեպտեմբերի 1-ը բոլոր գործարաններում կազմակերպել ռացիոնալներ, վերջիններին աշխատանքը դնելով իր բարձրություն վրա, ապահովելով հարվածային բանվորների ակտիվ մասնակցությունը ռացիոնալացման աշխատանքներին: Միաժամանակ տնտեսական որդաններին միջոցով ապահովել ռացիոնալացման գծով աշխատողների կազմերի պատրաստման գործը:

ե) Մինչև սեպտեմբերի 1-ը բոլոր ձեռնարկություններում կանոնավորել արտադրողականությունների անհատ բանվորների և ձՏՍ-ի անդամների կողմից յեղած առաջարկների կատարումն ու հաշվառումը, վերահիշյալ վորոշման կատարման ստորագրումը: Հանձնարարել գործարկումներին և մասնագիտական սեկտորին:

զ) Պարբերաբար կազմակերպել պայքար կորուստների դեմ, լրիվ չափով մորիլիզացիայի լենթարկել ներքին միջոցները, ապահովել լայն մասաների մասնակցությունն այդ աշխատանքներին: Միաժամանակ արձանագրել, վոր մինչև այժմ թույլ է ընթացել պրոֆիտությունների վորձնական աշխատանքը այդ ապարիդում: Հատուկ ուղղություն դարձնել ապրանքների և նյութերի կրճատման գծով, վորի համար հանձնարարել գործարկումներին ուժեղացնել հսկողությունը այդ առարկայում, միաժամանակ ուժեղացնել ռեալիզացիայի գործը:

ը) Պրոֆիտություններին մինչև այժմ չի հաջողվել լրիվ չափով ոգտագործել մասնագետներին և համապատասխան պայմաններ չեն ստեղծել լրիվ չափով հասարակական աշխատանքի լծել ձՏՍ-ի վորջ մասնային, հանձնարարել գործարկումներին տեղի ձՏՍ-ների անմիջական մասնակցությամբ ապահովել մասնագետների մասնակցությունը հասարակական, մասնագիտական-արտագրական խնդիրներին:

թ) Հանձնարարել Ս. Վախոյանի և Ժողովուրդների, 7 ժամյա բանվորական որմա անցնելիք գործարաններում առահովել նախատեսված ժամկետին անցնելը, միաժամանակ հանձնարարել գործարկումներին և կենտրոնացություններին այդ գործարաններում առանձին նախապատրաստական աշխատանքներ:

ժ) Արձանագրել, վոր դյուտարարություն շխատանքները, չնայած վերջին շրջանում աշխուժացել են, բայց աշխատանքները դեռևս պիտի համարել անբավարար, վորի համար հանձնարարել Ժողովուրդների և Մատոդկոմատին բոլոր գործարաններում կազմակերպել դյուտարարական բյուրոներ, միաժամանակ

Հանձնարարել գործարկումներին ու կենսովարչություններին կադ-
մակերպել դյուստարարական բլիթներ և ապահովել մասնաների
մասնակցությունն ու հսկողությունը դյուստարարական աշխա-
տանքներում:

11. Արձանագրել կապիտալ շինարարության, մասնավորա-
պես դարձարանային շինարարության, միանգամայն դանդաղ
տեմպը (կարի, գրանիտի, ծխախոտի, փայտամշակման դործա-
րաններում 1-ին կիսամյակում շինարարության պլանը կատարվել
է 26,3 տոկոսով): Պանների թերակատարման գլխավոր պատճառ-
ներից մեկը հանդիսանում է շինորդաններում տիրող դիմադրե-
կությունը. դանել միանգամայն դատապարտելի վոր ձգձգում է
կենտկամի մայիսի 14-ի վորոշման կատարումը շինարարության
կենտրոնացման խնդրում: Միաժամանակ արձանագրել, վոր Ժող-
տնախորհի կողմից կապիտալ շինարարության վրա հսկողու-
թյունը յեղել է թույլ, պլենումը հանձնարարում է՝

ա) Ժողտնտխորհին՝ արագացնել ֆինորդանների կենտրոնա-
ցումը ամենաուշը մինչև սեպտեմբերի 1-ը:

բ) Հանձնարարել Հայկետչինին, Ղուերի վարչությանը, Զակ-
պիչչեպրոմտրոյին, Զորագետին, Յեմչինին կտրուկ միջոցներ
ձեռք առնել հարվածային շինարարությանները ավարտել նախա-
տեմպի ժամկետին. միաժամանակ արագացնել պատվերների
ստացումը:

գ) Հանձնարարել կառուցողների կենսովարչությանը միջոցներ
ձեռք առնել շին. բանվորների մեջ ել ավելի ծավալել սոցմրցումն
ու հարվածայնությունը. միաժամանակ ապահովել բանվորների
ամրացումը տվյալ շինարարության մեջ:

դ) Հանձնարարել կառուցողների կենսովարչությանը ու շին-
որդաններին ղնացուցականներում կատարված փոփոխությունները
կենսադարձել սղոստոս ամսվա ընթացքում, ապահովելով կա-
տարված փոփոխությունների մասսայականացումը:

յե) Հանձնարարել Ժողտնտխորհին ուժեղացնել հետախուզա-
կան աշխատանքները շինանյութի արդյունաբերության դժուր, ու-
ժեղացնելով շինանյութի տրեստի անմիջական ղեկավարությունն
այդ աշխատանքներում:

զ) Ժողտնտխորհի ղեկավարությունը ֆեդերատիվ և միո-
թենական նշանակություն ունեցող կապիտալ շինարարության
գործում ապահովելու համար ուժեղացնել շինարարության խըն-
դրով գրադվող բաժնի աշխատանքները, ապահովելով կոնկրետ
ղեկավարությունը:

ը) Բանվարական ուժի հոսունությունը պետք է վերադրել նաև
նրան, վոր բացի կառուցողների արհմիություններից, միացած
միությունները, վորոնք սպասարկում են խորհանոտաթյուններ!
ում, կոլտնտեսություններում և շինարարության վրա դրադված
բանվորներին, մինչև 31 թ. ղնացուցականները չեն մասսայա-
կանացել և չի կիրառել ու այդ աշխատանքները վարձատրվել են
մթերքներով կամ չափազանց բարձր: Առաջարկել բոլոր ապխո-
ղային միություններին և սելսոգոտրոյին ամենաշատապ կերպով
անչեղորեն անցկացնել կյանքում ապահովելով մասսայականաց-
ման գործը:

ԳՈՐԴՆԵՆԻՍԵՆԲԻ ՎԵՐԱՍՏՈՒՅՈՒՄԸ ՅԵՎ ԲԱՆՄԱՏԱ- ԿԱՐԱՐՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

(ՀԱՄԽ-ի 6-րդ պլենումի բանաձևի՝ Հայկոսպի գեկուցման առթիվ)

ՀԱՄԽ-ի 6-րդ պլենումը լսելով Հայկոսպի գեկուցումը կոտակաբար աշխատանքների վերակառուցման մասին, արձանագրում է՝

Կոոպերատիվ աշխատանքների վերակառուցումը, համաձայն Համկոմկուսի կենտկոմի, Ժողկոմխորհի և Ցենտրոսոյուզի մայիսի 12-ի նամակի, չորհիվ Հայկոսպի, Հայմատոդկոմի, Չակոսյուզի գեկուցումներից և անչորհի գեկավարության, ընթացել է միանգամայն անբավարար, չորսով պահանջված գործնական արդյունքները:

Այս գործում նաև անբավարար մասնակցություն են Հայկոսպի և Չակոսյուզի արդիվագումներով թուլանները, բավարար չափով չեն մասնաշաղկապները ու գլխավորել կոոպաշխատանքների վերակառուցման տնտեսական-քաղաքական նշանակությունը, չափ տեղերում քաղաքի թողնելով ուղորտունիատական ինքնահոսի:

Սոցիալիստական վերակառուցման աշխատանքները կատարվել են ու չարունակվում են տեղի ունենալ բյուրոկրատիկ կորինեռային ձևով, առանց բանվորական և աշխատավորական լայն մասսաների ակտիվ մասնակցության: Հայկոսպը և Չակոսյուզը վերակառուցման գործում չհայտնաբերեցին անհրաժեշտ ճկունություն և վճռականություն: Այդ կարևորագույն աշխատանքի բաղձնիքներից տեմքեր հաղորդելու համար չկադմակերպվեց բանվորական լայն մասսաների ակտիվությունը՝ ուժեղացնելու բանվորական աճեռոյտ կոնտրոլը սպառկոոպերացիայի աշխատանքների վրա:

Վերջին կենկրես ձեռնարկումներ ՀԱՄԽ-ի պլենումն առաջարկում է՝

1. Առանձին ուղղություն դարձնել կադմակերպված ինքնուրույն ճյուղային միավորումների աշխատանքների վրա, մշտնջենով լիակատար պարզեցում ու հիմնովին ամրացնել նրանց աշխատանքների զրկածը: Ստեղծել բոլոր նախադրյալները, վոր-

պեսզի ճյուղային միավորներն ամբողջապես ավարտեն իրենց կադմակերպական բոլոր աշխատանքները վոչ ուչ, քան ողոստոս-
ոթ 20-ը:

2. Անմիջապես ձեռք առնել ամենակարևոր միջոցները՝ արմատական բեկում մտցնելու մասնագիտացած խանութների ընդարձակման բնագավառում՝ հրաժարվելով ունիվերսալ խանութների ձևից:

ա) Առաջարկել Հայկոսպին և Չակոսյուզի միավորներին վերադառնալ մարմինների կողմից արված 63 առևտրական կետերը բացելու վոչ ուչ, քան ողոստոսի 30-ը: Խնդրել Ժողկոմխորհին առաջարկելու քաղխորհուրդներին տրամադրել բացվելիք խանութների և ճաշարանների համար համապատասխան չենքեր:

բ) Արձանագրել, վոր մինչև որս պտղաբանջարեղենների ճյուղային միավորումը քահմանափակվել և մանրածախ խանութներ կադմակերպելով (Ցենտրում 6, Լենինականում 6, Ղարաբլիկ-ոսյում 2, Ալլահվերդում 2), վորը միանգամայն անբավարար է. առաջարկել Հայկոսպին յերկու տասնորյակի ընթացքում ընդարձակել աշխատանքները և ապահովել հիմնական բանվորական շրջանները և սովխոզները շրջանագիտոպ միությունների և փոփրանկոոպների միջոցով:

գ) Բանվորների սպասարկումը պտղաբանջարեղեններով առահավելու նպատակով, առաջարկել Մատոդկոմատին 3 որդա ընթացքում պարզություն մտցնել ստեղծել միանգամայն նորմալ փոխադրություններ մթերող կադմակերպությունների միջև, վորոշելով ամեն մեկի համար թե մթերման որյեկտները և թե մթերման շրջանները:

դ) Նկատի ունենալով, վոր կաթնամթերքների ճյուղային միավորումը մինչև որս ունի միայն 2 մասնագիտացրած խանութ, այն է՝ Ցենտրում և Լենինականում, համարել այդ միանգամայն անբավարար և առաջարկել մեկ տասնորյակի ընթացքում այդ-պիսինների թիվը Ցենտրում հասցնել 4-ի, Լենինականում 3-ի, Ղարաբլիկ-ոսյում 1-ի, իսկ մնացած բանվորական վայրերում միանգամայն միջոցում բանվորական սպասարկումը կաթնահունյն մամանակամիջոցում բանվորական սպասարկումը կաթնահունյն մթերքներով ապահովել շրջկոոպների և բանկոոպների միջոցով:

ե) Արձանագրել, վոր կուլտ ապրանքների ճյուղային միավորումը մինչև որս մի շարք շրջաններում, ինչպիսիք են՝ Ղափան, Մեղրի, Շամաղին, Սիսյան և Դարալդյալ, դեռ չի ընդունել վերջնականապես կուլտ ապրանքների խանութները, վորպիսի հանդամանքը անդրադառնում է վերակառուցման ընդհանուր աշ-

խառանքների վրա. առաջարկել մինչև ուղոստոսի 19-ը վերջնա-
կանապես ձևակերպել այդ կետերի ընդունումը և միաժամանակ
անցնել նոր կետերի ու կրոնականների ընդարձակման աշխատանք-
ներին, գլխավորապես խոշոր գործարաններին և բանվորական
թաղերին կից:

3. Ժողանդի ավտոնոմ սեկցիան, չնայած կաղմած պլանների,
մինչև որս հիշված պլանների շնչին մասն է իրադրծել. որինակ՝
բերքահավաքման ու հացամթերման կամպանիայի համար նախա-
տեսված ճաշարանների ու թեյարանների ընդարձակման աշխա-
տանքներն ընթանում են չափազանց դանդաղ և թույլ. «Չակո-
պիտ»-ի հետ նախատեսված սնուդամթերքների մատակարարման
ծրագիրը իրադրծված է միայն 10 տոկոսով. առաջարկել ամենա-
կարուկ միջոցներ ձեռք առնել արմատական բեկում մտցնելու Ժող-
անդի աշխատանքներին մեջ, խնդրելով Անդրարհմիորհին առաջար-
կելու Չակոպուզին առաջադրած պլանները ժամանակին կատա-
րելու համար լրիվ ապահովել բանվորության և ուսանողության
սպասարկումը, բանալով նոր ճաշարաններ ու թեյարաններ: Ա-
ռաջարկել Ժողանդի ավտոնոմ սեկցիային ձմեռվա ամիսներին
ճաշարանները կենսամթերքներով լրիվ ապահովելու նպատակով
անմիջապես ձեռնարկել մթերքների հայթայթման գործը և ձեռք
առնել բոլոր միջոցները մթերումների պլանը լրիվ կատարելու
համար:

4. Հախանություն տալ Հայկոոպի վարչության վորոշման
Յերեանի քաղաքամերձ տնտեսությունը տալու «Բաղաքամերձ
տնտեսությունների միավորումին». առաջարկել բոլոր միջոցները
ձեռք առնել քաղաքամերձ տնտեսությունների ընդարձակման և
դարգացման համար, առաջին հերթին զարկ տալով բանջարաբու-
ծական տնտեսություններին, այն հաշվով, վոր 1932 թ. հիմնա-
կան բանվորական դայոնները ապահովվեն բանջարեղենով:

Արձանագրել, վոր Հոգծողկոմատի կողմից տեղիք և արդի
մեծ ձգձգումների քաղաքամերձ տնտեսություններին պահանջ-
ված քանակությամբ հողամասեր տրամադրելու գործում, վորը
խոշոր չափով անդրադարձել է տնտեսությունների պլանային
աշխատանքների վրա. խնդրել Ժողկոմխորհին առաջարկելու
Հոգծողկոմատին ապահովելու Հայկոոպի կողմից 1932 թ. պա-
հանջվելիք հողամասերը մերձքաղաքային տնտեսության համար:
Առաջարկել Հայկոոպին մինչև սեպտեմբերի 1-ը ներկայացնելու
ՀԱՄԽ-ի նախագահության ի քննություն 1932 թ. կոնտրոլ թը-
վերը:

Կենսավարչություններին՝ մասսայականացնել և կազմել հան-
գիպական պլաններ:

5. Խնդրել Անդրարհմիորհին առաջարկելու Չակոպուզին մին-
չև ուղոստոսի 20-ը կազմակերպելու նախատեսված քանակով
մասնագիտացրած խանութներ:

6. Առաջարկել Հայկոոպի բոլոր միավորներին վոչ ուշ, քան
ուղոստոսի 18-ը կերտել տնտեսահաշվարկային ձեռք բոլոր կո-
պերատիվ ինքնուրույն միավորներում, առանձին խանութներում
և ճաշարաններում:

7. Առաջարկել սպառկոոպերացիայի բոլոր միավորներին և
կոոպատմիտության կենսավարչության սկսել աշխատավարձի վը-
ճարման նոր սխեմաի անցնելու նշանակության լայն մասսայա-
կանացման աշխատանքները, այդպիսին ավարտելով մինչև ուղոս-
տոսի 20-ը: Պարտավորեցնել կոոպ. բոլոր միավորներին, վոր-
պեսզի նշված ժամկետին լրիվ և ամբողջապես մտցրված լինի աշ-
խատավարձի վճարման նոր սխեմաը:

8. Կարևորագույն նշանակության տալով խորհրդային տըն-
տեսությունում աշխատող բանվորությանը ժամանակին ու լրիվ
ապրանքամթերքներով բավարարելու խնդրին, առաջարկել Հայ-
կոոպին վճռական բեկում մտցնելու սովխոզների բան. սպասարկ-
ման աշխատանքներում, վորի համար պատասխանատու դարձնել
Հայկոոպի վարչության անգամներից մեկին:

9. Արձանագրելով, վոր կադրերի պատրաստման և վերա-
պատրաստման աշխատանքներն ընթանում են վոչ բավարար, ա-
ռաջարկել Հայկոոպի վարչության ձեռք առնելու կարուկ միջոց-
ներ կադրերի պատրաստման և վերապատրաստման ծրագիր ժա-
մանակին լրիվ կենսագործելու համար:

10. Հանձնարարել ՀԱՄԽ-ի նախագահությանը և Աշխտոզ-
կոմատին՝ յնչնելով կուս. կենտկոմի վորոշումներից՝ հաշվի առ-
նել այն կոոպաշխատողներին, վորոնք աշխատում են կոոպցան-
ցից դուրս և այդպիսիներին ուղարկել կոոպցանցում աշխատելու.
Միաժամանակ հանձնարարել ՀԱՄԽ-ի նախագահությանը
մինչև սեպտեմբերի 1-ը տալու միութենական 5 պատասխանատու
աշխատակից:

11. Առաջարկել ՀԱՄԽ-ի բոլոր սեկտորներին, կենսավարչու-
թյուններին և չրջպրոֆխորհուրդներին լայն կերպով մասսայա-
կանացնելու կոոպ. վերակառուցման խնդիրները և գործնակա-
նորեն մասնակցելու ու դիտավորելու վերակառուցման վոզջ աշ-
խատանքները:

12. Առաջարկել Հայկոտային մինչև սեպտեմբերի 1-ը Յերե-
վանում, Լենինականում, Ալլազվերդում և Ղափանում կազմա-
կերպելու մեկական դիետիկ ճաշարաններ:

13. Հայկոտային՝ մինչև սեպտեմբերի 25-ը վերջնականապես
ալարտել բացվելիք փակ բանվորական կոտլերատիվների աշ-
խատանքները:

14. Հայկոտային և Մատթոզկոմատին՝ համապատասխան մի-
ջոցներ ձեռք առնել ժամանակին ապահովելու պահանջված քա-
նակությամբ վառելանյութերը, լուրջ ուշադրությամբ դարձնելով
տեղական միջոցներով ձեռք բերվելիք վառելանյութի մթերման
աշխատանքներին:

15. Ուսանողության մատակարարման խնդիրները կանոնա-
վորելու համար հանձնարարել ՀԱՄԽ-ի նախադահույթյանը և
Սոցկենցադային սեկտորին առանձնապես զբաղվելու այս խնդրով,
ձեռք առնելով մի շարք կոնկրետ ձեռնարկումներ ուս. մատա-
կարարման գործը կանոնավորելու համար:

Յ Ո Ւ Ց Ա Կ

ՀԱՄԽ-Ի ՊԼԵՆՈՒՄԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ (ԼՐԱՑՎԱԾ 6-ՐԴ ՊԼԵ-
ՆՈՒՄԻ ԿՈՂՄԻՑ 1981 թ. 10-8-ին)

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. ԳԱԼՈՅԱՆ ԱՂԱՍԻ
2. ԴԵՄԻՐՉՅԱՆ ՀՐԱՉՅԱ
3. ԽՈՉԱՄԻՐՅԱՆ ՅԵՐՎԱՆԴ
4. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ ՊԵՏԻԿ
5. ԽԱՉԻԿՈՂԼՅԱՆ ՎԱՐՈՍ
6. ՎՅՈՒԳՈ
7. ՎՈՍԿԵՐՉՅԱՆ ՆԻԿՈՂՈՍ
8. ՀԱՅԿԱՉՈՒՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
9. ԽԱՉԱՍՐՅԱՆ ԲԱԳՐԱՏ
10. ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ ՎԱՐԴՈՒՇ
11. ՄԵԼԻՔՍԵԹՅԱՆ ԶԱՐԶԱՆԴ
12. ՄԱՅՍԿԻ ԱՇՈՏ
13. ԳՈՉԱՐ ԳԵՎՈՐԳ
14. ԱՂԱԲԵԿՅԱՆ ՀԱՄԲԱՐՉՈՒՄ
15. ՄԱԼԽԱՍՅԱՆ ՅԵՐԵՄ
16. ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ ՀԱՅՐԻԿ
17. ՄԿՏՉՅԱՆ ԲԱԳՐԱՏ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐ

18. ԱՄԱՐՅԱՆ ՍԱՄՈՒԵԼ
19. ԲԱՐՈՅԱՆ ԱՇՈՏ
20. ԲԱՂԱՄՅԱՆ ԳԵՐԱՍԻՄ
21. ԽԱՉԱՍՐՅԱՆ ԱՎԵՏԻՍ
22. ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ ՅԵՐՎԱՆԴ
23. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ ՍԱՏՈ
24. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ՎԱՂՈ

ՊԼԵՆՈՒՄԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

25. Գողթունի Գ., 26. Տալին Հակոբ, 27. Պողոսյան Գուրգեն,
28. Հովհաննիսյան Շ., 29. Շահինյան Սիրուշ, 30. Գեվորգյան
- Միսակ, 31. Ծովյան Կարապետ, 32. Գեվորգյան Մուշեղ, 33. Մը-
- կրտչյան Պողոս, 34. Արախամյան Հառն, 35. Մանանյան Արսեն,
36. Վաղարշյան Վ., 37. Սահակյան Գառնիկ, 38. Հակոբյան Լե-
- վոն, 39. Մկրտչյան Հովհաննես, 40. Ամիրբեգյան Գեվորգ, 41.
- Հառանով Մախմուդ, 42. Հակոբյան Դավիթ, 43. Վարդանյան Կ.,

44. Գեվորգյան Թորգոմ, 45. Պետրոսյան Հայրո, 46. Այնաբյան Գրիշա, 47. Հակոբյան Արտավազդ, 48. Մարկոսյան Մանուկ, 49. Համբարյան Հմայակ, 50. Բաղդասարյան Բ., 51. Հովհաննիսյան Բաղդասար, 52. Մահմեդով Մահրամ, 53. Ազնավուրյան Միհրան, 54. Մխիթարյան Սարգիս, 55. Սահակյան Գուրգեն, 56. Գեվորգյան գեվորգ, 57. Առաքելյան Յուլի, 58. Մանասերյան վաղարշակ, 59. Մովսեսյան Աբգար, 60. Սահակյան Բագրատ, 61. Մկրտչյան Հարություն, 62. Դարագյուղյան Դավիթ, 63. Իշխանյան Աշխեն, 64. Հայրապետյան Սիմոն, 65. Գեվորգյան Հրաչյա, 66. Վանեցյան Համբարձում, 67. Սարոյան Վազգեն, 68. Քոթանջյան Բագրատ, 69. Չուլիսյան Գրիգոր, 70. Բունյաթյան Աստղիկ, 71. Մելիքյան Աղավնի, 72. Ավդալյան Սուրեն, 73. Բաղիլինա, 74. Միքայելյան Սերգո, 75. Ջալալիով Սարգիս, 76. Հաջիեվ Իլիա, 77. Գեվորգյան Ներսես, 78. Մարինոսյան Գեվորգ, 79. Վարդանյան Սամսոն, 80. Աշխարհուհի Ազատյան, 81. Միքիմանյան Սաբիկ, 82. Վանեցյան Խաչո, 83. Պապովյան Գեվորգ:

ՍՈՑԱԼ ԶԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳԱՆՁԱՐԿՂԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԸ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. Գեվորգյան Ավետիք, 2. Խարամեդարյան Լյուսյա, 3. Հովհաննիսյան Հարություն, 4. Մելիքսեթյան Ջարգանդ, 5. Պողոսյան Գուրգեն, 6. Քոչարյան Ակիմ, 7. Մալյան Սերգեյ, 8. Իշխանյան Աշխեն, 9. Բարոյան Աշոտ, 10. Զիլինգարյան Գամիհար, 11. Հովհաննիսյան Բարեղամ, 12. Կոնս. Գործ. վնարմ. կայ. վարիչ, 13. Խզմալյան վաղարշակ:

ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐ

1. Կարապետյան Միխայել, 2. Գարսեմիլյան Գրեգոր, 3. Ռոստոմյան Մովսես:

ՎԵՐՍՏՈՒԳԻՉ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

1. Բաղրամյան Գեորգիմ, 2. Մուրադյան Հայրիկ, 3. Ավետիսյան Ազասի, 4. Բարաթյան Հովհաննես, 5. Ազատյան Խաչեն: